

ЧАСОНИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по
неділях і святах.

БУЖОВИНА

Редакція і адміністрація в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Передплата
10 зр.

Примусова організація рільників.

Після проекту правительства до устави о заводових організаціях рільничих має бути в кождім повіті утворене заводове стоваришене рільників для сего повіту, а в кождім краю таке саме стоваришене для цілого краю. Сі організації будуть називати ся „повітові“ і „краєві стоваришеня рільничі“. Однак устава краєва може постановити, що заложене фахового стоваришеня рільничого виїмково має відбутися тільки в деяких частях краю і тільки для тих частей; що можуть утворити ся громадські стоваришеня рільничі на просторі одної або кількох місцевостей (п. на парохію); що в однім повіті судовім можна утворити більше ніж одне повітове стоваришене; що на відвороті кілька повітів можна обняти одним таким стоваришенем; що наконець може існувати кілька стоваришень краєвих, або також фахові стоваришеня рільничі для поодиноких родів рільництва.

Цілю тих заводових стоваришень рільничих буде, поліпшити обичаєві і материяльні відносини рільників плеканем громадянського змислу, взаїмним поучуванем, підпиранем, підтриманем і піднесенем самосвідомости свого стану, заступництвом заводово станових інтересів стоваришених рільників і підпиранем їх економічних потреб. Членами повітових стоваришень, взгядно заразом громадских суть звичайно властители недвижимоств, що положені в тій окресности, а служать для господарства рільного або лісного.

Властители недвижимоств, положених в різних округах стоваришень, суть членами в кождім стоваришеню відповідного округа, о скілько їх посілість управляє їх до того.

Сойми краєві мають установити, о скілько недвижимість має уважати ся рільничою, взгядно лісною, о скілько мають вилучити ся, чи взагалі

чи усівно, від повітових чи тільки від громадских стоваришень рільничих, чи може мають утворити власне заводове стоваришене ті властители, що їх посілости становлять переважно ліси, не мають мешкального дому, або суть тільки збитковними посілками, коли їх розміри не досягають якогось мінімуму або переступають якийсь максимум розмірів і доходів.

Членами краєвого стоваришеня суть усі члени повітових стоваришень. Краєва устава може оречи, що до краєвого стоваришеня мають належати члени спеціальних, фахових стоваришень рільничих, мимо того, що они вилучені з членів повітових стоваришень. Членам заводового стоваришеня рільничого вільно перенести свої права і обовязки на державців, взгядно на тих, що уживають їх посілости, однак право виборче остає ся при властителю, хіба що краєва устава розпорядить инакше. В обох разях до оплат обовязаний властитель недвижимоств.

Члени заводових стоваришень рільничих мають право голосу на зборах стоваришеня, мають право вибирати і стати вибраними до виділу стоваришеня, о скілько не вилучить їх від того краєва устава. Сойм може постановити, що вибори до виділів стоваришень мають відбуватися в поодиноких виборчих куріях, які може утворити на підставі розмірів посілости, або доходів.

Краєва устава орікає про близші подробиці що до репрезентації стоваришень а також, о скілько особи, що властиво не управлені належати до стоваришень, як урядники господарских і лісових товариств, учителя рільничих шкіл, ветеринарії і п., можуть стати виділовими стоваришеня в дорозі вибору, але під услівем, що три четверті членів виділу, голова і заступник его виділу з між управлених до виборчого голосу стоваришеня рільничого. Відповідно до краєвих устав, взгядно до осібних статутів стоваришеня рільничі можуть піднимати ся таких задач:

1. Засновувати спілкові маґазини і шпихлірі на склад рільничих продуктів стоваришеня.
2. Продавати рільничі плоди, доставлені

стоваришеню членами на їх жадане і рахунок, особливож для провіанту війська.

3. Закуповувати артикули, що потрібні членам до їх заводу на їх жадане і рахунок, достарчати рільничих машин для спільного ужитку.

4. Закладати та підпирати промислові і господарські спілки, щоби будували різні, пекарні і инші підприємства, призначені на зужитковане рільничих плодів.

5. Закладати нові, підпирати і лучити існуючі каси позичкові, особливо після системи Райфайзена, щоби піддержати особистий кредит і кредит опертий на доставі рільничих продуктів до маґазинів, після точки 1.

6. Посередничити в конверзії високо опроцентованих на низше процентові, коротко речинцевих на довго-речинцеві амортизаційні позички гіпотечні.

7. Брати уділ в організації і в заряді, нотувати курси збіжєвих бірж і торгів, а також втягати членів стоваришень заводових до роземних судів на збіжєвих біржах в рамках уставов, що нормують організації бірж.

8. Закладати, підпирати і розвивати стоваришеня та инші інституції, що їх цілю є плекаги господарство рільне та лісове і поодинокі галузи тих господарств та взагалі підносити материяльні і моральні відносини межі рільними і лісними господарями.

9. Допомагати при запровадженю забезпечень на жите, в разі хвороби, випадів каліцтва і на старість тих осіб, що заняті при господарстві рільнім або лісним, а також помагати при запровадженю забезпечень від огня, граду і на худобу, наконець помагати при переведеню постанов, що відносять ся до культури краєвої, о скілько заводове стоваришене буде покликане до тої задачі осібними розпорядженнями.

10. Розвивати шкільництво рільне, уряджувати відчити і збори для піднесеня рільничих відомостей.

11. Вести статистику стоваришень.

12. Робити викази вільних місць і посеред-

53)

ЗАЛІСЯ.

Повість

ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

Маня любить з ним порозмавляти — то правда. Мабуть замітила се вже ключниця, а від якогось часу слідить їх, слідять і наймички та значучо усміхають ся, але сам Заборовский ледви чи що замітив? А хоч би і замітив, то вже-ж нічо певного, підозрілого. Він, правда, відколи сам рішив ся женити ся — а рішив ся, сам видно, вже в літі і умовив ся тоді з Маєранською — занадто занятий своєю жєнитьбою і громадою і господарскими клопатами, аби міг пильнувати доньку на кождім кроці; — але-ж і по що пильнувати, — думав собі Славко — коли донька розумна, а й він же не падкий на збитки! Хіба вважають его спосібним до невідповідних збитків?... Сего він не сподівав ся по нікім...

А тепер Заборовский женить ся... в Залісе певно спровадить ся Маєранська, — на тож і казав Заборовский відновлю-

вати двір, — она возьме Маню під свою опіку, годі вже буде з нею сходити ся і розмавляти ся, настане дома більше панський вимушений тон — пропали всі розмови з Манею, треба буде сидіти дома і вчити молодші сестри, скликувати господарів на відчити... Тим ліпше, коли так...

Тим ліпше... А проте таки шкода, що так стане ся... Якось привітнійше доси жило ся, відчувало са молоду кров у жилах. Міг чоловік задурити себе чимсь на хвилю. Іменно задурити себе, бо вжеж, Славко добре розумів, що нехай би він справді попросив дідича о руку доньки, той віддивив би ся на него, як на божевільного. Він, бідний свьященик! Такого випадку женитьби мабуть нігде не бувало... А ще тепер, коли Заборовский своєю жєнитьбою поправить свої материяльні відносини, коли Маєранська зі своїми плянами що-до Мані увійде в дім — то очевидно і подумати собі не можна, щоб могла сповнитися така мрія, яка снувала ся часом по голові Славка. Гарна мрія, шкода тільки, що мрія...

Славко перестав ходити до двора...

Весіле Заборовского відбуло ся в осєни перед постом в Новосілках. Славко ве-

сіля того не бачив, чув тільки, що було дуже гучне. Селяни оповідали ему. По весілю остав ся Заборовский на якийсь час в Новосілках, до Заліся тільки доїздив, а донька Маня вернула ся і мала заліський двір у своїй опіці. Она ходила смутна і не відповідала ключниці, коли та старала ся єї потішати.

XXII.

Був теплий, тихий день осінний. Сонце клонило ся вже зполудня і озолочувало позовкле листе на деревах і на землі.

Славко сидів у себе в городі і читав свѣжю газету, коли хтось кликнув его зпоза плота: „Паничу!“ Він обернув ся і побачив старого наймита Миколу. Микола приніс, як казав, письмо від панни і передав его.

— А пан є?

— Уже відіхав.

„Прошу прийти нині до мене о годині 4. Буду в альтані. М. — писала Маня.

„Не підю!“ — рішив ся Славко спершу і держав ся сеї постанови аж до півдо-четвертої години. Але перед четвертою при-

ничити при їх обсаді, а також упорядкувати службові контракти з різними робітниками через видаване контрактних формулярів і т. п.

13. Старати ся контролювати насіне і о навязане зносин членів стоваришєня з дослідними господарствами різними.

14. Посередничити в пораді правній для членів стоваришєня.

15. Утворити роземний комітет, що поладжував би спори, які повстали би межі членами стоваришєня а їх робітниками що-до умов праці і платні або межі стоваришєнем а членами, або наконєць межі членами стоваришєня.

Відтак мали би ті заводів стоваришєня рільні в справах краєвої культури видавати опінію до властей правительственных і автономічних чи то на їх завізанє, чи з власного почину, а також спільно ділати коло способів підпиряня краєвої культури, що їх підпиріє держава або край, особливо в обсягу субвенції і меліорації.

Коли заводове стоваришєне схоче провадити підприємство, що вимагає призволеня правительства або що після промислової ординації вимагає доказу спосібности або залежить від концесії, в тім разі мусить застосувати ся до існуючих приписів. Такі підприємства, що підлягають контролі держави, коли его провадить товариство, мають також підлягати тій контролі, коли его буде вести заводове стоваришєне рільничє.

Видатки стоваришєня покривають ся з додатку до державного податку ґрунтового від посілости в данім окрузі, о скілько не належать до оподаткованих яко ліси. Краєва устава постановить, від якого проценту сей додаток вимагає потвердженя висшої інстанції, виділу краєвого або иншої інституції і поза який процент сей додаток не сьміє переступити.

Організація виділів тих стоваришєнь стояла би під контролею держави о стілько, що міністерство рільництва управленє виделегувати двох репрезентантів на членів виділу краєвого стоваришєня, а повітова власть політична може бути управлена міністерством виделегувати по одному членови до виділів повітових стоваришєнь. Сойм може постановити, що виділ краєвий і ради повітові можуть делегувати по однім або більше членів до виділів відповідних стоваришєнь.

Стоваришєня громадські, повітові або краєві, що залягають ся в обсягу одного краю, можуть дучити ся в звязки, особливо на те, щоби виконати спільні економічні завданя.

Заводів стоваришєня рільні підлягають надзору політичних властей, а в послідній ін-

станції міністерству рільництва. Колиб яке зі стоваришєнь допустило ся нелеґальности, політична власть краєва може в порозуміню з виділом краєвим розвязати начальство того стоваришєня і рівночасно его винним членом відобрати виборче право на час аж до пяти літ.

На конєць говорить проект тої устави о улєкшенях податкових і стемилєвих для заводів стоваришєнь рільничих.

Н О В И Н К И.

Чернівці, дня 18-го мая 1897.

Краєва рада шкільна іменувала Юрія Кириловича в Шубранці надучителем; Евґенію Ярошинську дефініт. учит. в Раранчи, а Антона Гопенчука учителем в Магалі. Учителі Евґенії Адельсберґер в Садаґурі признано перший додаток службовий, а надучителям Василю Попівчукови в Боянах-Глиниці, Іванови Савіцкому в Нових Мамаївцях і Стефанови Симіоновичеві в Кучурові великим четвертий додаток. Кільком учителям уділено запомог, вдові по учителю, Домініці Омельській признано пенсію з додатками на вихованє дїтїй.

Отверте письмо до царя. Англієйські і швайцарські нїгілісти з Росії виписали до царя Николая отверте письмо і видрукували в своїм лондонськїм органі „Современник.“ В тім письмі наклеїли они самоволю російських урядників як головне жерело всего зла в політичнім і соціальнім житю Росії, апелюючи до царя, котрого всесторонне образованє підносять, щоби він зволив діяльність урядників піддати під контролю публичної опінії. В письмі тім поміщено теж статю про невідраднє положенє праси в Росії, виказуючи, що она в державі царів віддана на ласку й неласку першого-ліпшого урядника.

Очи шкільних дїтїй. В Лондоні оглядав др. Картер очи 8000 шкільних дїтїй і прийшов до переконаня, що залєдві 40% дїтїй має зір нормальний. Однак звичайно недостатки зору суть дуже малі. Залєдві 10% дїтїй видять неправильно, за коротко або за далеко. Короткозорість є природною прикметою відмінної будови ока і зовсім не зростає та не можна єї приписувати перетяженю або лихому впливови науки при неприхильних услїях для здоровя. Дуже цікаве спостереженє др. Картера є то, що дїти міські не видять так далеко, як могли би при своїй будові ока. Око примінює ся до вра-

жїнь, які звичайно одержує. Дитина, що рїдко дивить ся на небо, на гори, на дерева, стає через те менше спосібною спостерігати віддалені предмети, але далеко лєкше спостереже малий предмет, головку від шпильки, букву і т. д., як дитина сїльєка.

Труба воздушна заскочила в неділю дня 16-го мая місто Львів. Около 3-ої години пополудни почало небо грізно хмарити ся, а три-пять мінут пізнійше грянула на місто палєна злива дощу, помішаного з градом. Трєвала не довше як десять мінут, але була справді перкольна. В воздухі зробило ся темно, а гураґан гудів і трїщав мов окаяний, бючи о шибї вікон цілими філями води. В кількох місцях лучило ся, що дорожкарі, переняті панїбою, позаїздили до брам каменїць, бо вихор торгав будами, як душиною. Рівночасно на розі улиці Трєтого мая при вході до мійського огорода утворила ся воздушна труба. На верху каменїці так званого „кінського“ касина викрутила залїзну галєрию з орнаментациною іглою, а бабі, що продавала овочі при столику, пїрвала цілий єї убогий склєп і обернула ним млинка в воздухі, розсипаючи помаранчі по болоті. В самім огороді, головнє в его долішній часті, через хвилю роздавав ся неначе грїм страшний лємїт, почім нагло все устало, гураґан пігнав через ул. Красіцких на Городецьку, де знищив деревляне огороженє бровару Пенцієса і дах на поблизькїм дімку і закінчив своє жите. Огород мійський представляв ориґінальний вид. Около двайцять дерев лежало повалєних на землі в найріжнороднійших напрямках, а межі ними находило ся кілька величавих і старих тополь надвислянських, котрих повалєне викликує по просту подив. Декотрі стоячі дерева розлупані на половину, инші мають обдерту піду корону і свїтять білим ядром. Богато алей і стежок затарасували вивернені з коренем дерева і поробили своїми конарами дивачні альтани. Служба огородова мусїла сокирами неначе в якім пралїсі вирубувати переходи, щоби цїбаві могли переходити ся і приглянути ся вигідно роботі розгнїваної атмосфєри. Около години пів до шестої зачала напливати до огорода публичність і приглядала ся неначе якому лобовищу. Значному ушкодженю улягли плянтації перед будинком генеральной команди, де також буря вирвала з корінєм одно великанське дерево. Люди на шаєте уникнули тої цілої катастрофи. Вправді кружили вієти о якімсь жиді, що его буря кинула на діхтарню і о якімсь убитім на площі Бернардинській, але на певно нічого ще не знати. — А у нас в Чернівцях лише малий дощ падав в неділю по полудни, а вечером було дуже приємно.

чепурился, взяв нову одїж, нову краватку — і пішов.

— Як ся маєте, пане Левіцкій! — привитала его Маня, сидячи на лавці в альтані.

— Добре, дякую вам.

— Чому ви тепер ніколи не зайдете до нас?... Сїдайте, прошу, ту коло мене, а не так далеко... боїте ся мене?... Я тепер сама господарю в дворі і нуджу ся смертельно... А вас не видати! Забули вже на мене?

В голосі Мані чути було і ласкавість і докір і нетерпєливість.

— Не можу, пані, приходити — відповів Славко.

— А то чому? Загнївали ся? Чи я вас може чим уразила? Коли так, то вибачте!

— Ні, я не гнїваю ся; справді нема за що. А так годі мені приходити і вже...

— Може до свого весїля готовите ся?

— Ні!

— І не дізнаю ся причини — від вас, що ви звичайно були такі щирі?

— Як же-ж би то вам сказати?... Сам не знаю.

— Така трудна відповідь! Дивно мені.

— Відповідь не трудна, але прикра і для мене і для вас. Мені здає ся, що ви могли би мати з того неприємности, колиб я з вами частійше сходив ся особливо тепер. Перше що інакше було; перше вчив я вашого брата, мешкав ту...

— А колиб мені се було приємно? Тепер батька нема; мама спровадить ся ту аж за які дві неділі.

— Справді... я не знаю, що вам на се відповісти.

— А от ви нині прийшли!

Маня дивила ся Славкови просто в очи, певна себе, а Славко все що глянув на неї, то опускав голову і дивив ся на зїльнийник з пізними осінними рожами і хризантемами.

— Прийшов, бо ви казали!

— Не казала, борони Божи, я не можу вам приказувати, лише просила! — і дївчина притім хитро усїміхала ся.

— На одно вийде!

— Ви може не находите тепер приємности в розмові зі мною?

— Пані! — просив Славко благаючим голосом.

Маня знов усїміхала ся.

— Коли так, то мені дуже дивно, що ви мене іґноруете...

Славко тільки видивив ся на неї, але погляд его видко вдоволив єї. Аж тут він раптом немов засоромив ся свого благаючого тону і відповів поважно:

— Пані, я вже одну кризу пережив і другої лякаю ся. Не мучте мене!

— Ото відважний! А ваші знамениті „рамки життя“ чим заповните? Як ви в теорії думаете, а як у практиці поступаєте?

— Правда ваша; тільки до тих рамок ви не надаєте ся.

— За погана?

— Ні!

— За нерозумна?

— Ні!

— За бідна?

— Ні!

— Ні і ні і ні! а проте до ваших рамок не надаю ся. Се що найменше дивно... Знаєте, пане, ви або дорожите надто собою або...

— Панно Маню! майте милосерде наді мною! Розважте, хто ви а хто я, чи ви можете так поступити собі, як би бажали,

1848—1898. Читаємо в *Дьло*: „Краєвий Руский комітет виборчий на засіданню з дня 3. (15.) мая, в річницю знесення панщини, постановив: дати ініціативу до торжественного обходження у Львові і в цілім крає в 1898-ім році 50-літнього ювілея знесення панщини як і 50-літнього ювілея розбудження нового життя народного у галицьких Русинів; в тій цілі запросити рускі товариства і інституції зі Львова, щоби враз з ним завязали комітет ювілейний. Відпоручники тих товариств і інституцій мають зібрати ся на перше засіданне дня 27. н. ст. мая о 3. годині по полудні в сали Народного Дому і рішити між иньшим о дальших запросинах до комітету і до участі в приготовляючих роботах до ювілейного торжества.

До сего повідомлення краєвого руского комітету виборчого додає ще *Дьло*: Справу торжественного святкування ювілея знесення панщини і розбудження нового життя народного у галицьких Русинів порушено найперше дня 8. мая на засіданню виділу Народної Ради, на котре були запрошені також члени товариства з-за виділу. Після довшої дискусії порішено передати ту справу Краєвому рускому комітетови виборчому, яко вишшовшому з вільного вибору всіх Русинів і обіймаючото в собі всі рускі сторонництва, щоби він заняв ся зложенем ювілейного комітету, котрий відтак поведе справу дальше. В торжествах мусить очевидно взяти участь цілий нарід, як у Львові так і в цілім крає. Уложене спеціальної програми належати буде до ювілейного комітету, але вже на тім засіданню згадувано о деяких точках іменно: щоби в день 3. (15.) мая 1898 відбула ся перша служба Божа в церкві при Народнім Домі, щоби у Львові відбуло ся велике віче під голим небом, представленим в рускім театрі відповідної штуки, умисне на тую цілі написаної, вистава виказуюча стан галицьких Русинів в 1848-ім і в 1898-ім році, щоби видана була книжочка для народу і т. и. Такі приготвлення вимагають очевидно довшого часу.

Засіданне комітету виборчого скликано нарочно на день 3. (15.) мая, в річницю знесення панщини, і там прийнято одноголосно проект Народної Ради. Комітет розсилає вже запрошення до 17 львівських товариств і інституцій руских.

А хто займе ся ювілеем в честь Котляревського?

Кіньське м'ясо. У Відні в протягу першого 1897-чверть року сконсумовано 2946 коней, о 242 більше, як в тій самій періоді минушого року. На однім з останніх засідань порішив магістрат побудувати різницю на коні коштом 57.128 зр. Треба завважати, що кіньське м'ясо далеко дешевше від волового. У Відні можна

его продавати лише в ятках спеціально до того призначених.

Дрібні вісти. В Паї на Угорщині умер в сих днях жебрак Густав Врадер. Лікарі сконстатували, що помер на утрату сил задля злого відживлюваня. По смерті нашли в его лахманах книжочку щадничу на 120.000 корон. — Коло Познаня спровадив гр. Скужевський 4 верхоблюди, щоби їх уживати при господарстві. Верхоблюди заакліматизували ся добре. Ходять у плазї і кожний тягне за двох коний. При тім їдять чисту січку з житної соломи.

Наука, штука і література.

Проф. Др. Р. Ф. Кайндль интересує ся живо вже від десяти літ життям Русинів, а особливо наших Гуцулів і старає ся щиро все чимраз глубше пізнати їх звичаї і обичаї та познакомити з ними ширшу публику руску і неруску. Позаяк всі Русини повинні що найменше цікавити ся до таких річий, позволимо собі їх тут навести: *Die Wahrheit über die Huzulen* (Mitth. der Wiener geogr. Gesellsch. 1894); *Die Wetterzauberei bei den Ruthenen und Huzulen* (тамже); *Die volksthümlichen Rechtsanschauungen der Ruthenen und Huzulen* („Globus“, там); *Die Seele und ihr Aufenthaltsort nach dem Tode im Volksglauben der Ruthenen und Huzulen* (тамже, т. 67); *Die Czorna Hora als Cultstätte der Huzulen* (Ausland, 1893); *Die Huzulen, eine Skizze* (тамже); *Der Prophet, ein Bild aus dem Leben der Huzulen* („Münchener Allgem. Zeitung“ 1894, N. 244; переложив на руску мову Осип Маковей в 28. номері „Неділі“ з р. 1895); *Kosmogonische Sagen der Ruthenen und Huzulen* (Leipziger Zeitung, Wiss. Beilage 1894, N. 130); *Die Weinnachtsfeier in der Bukowina und in Galizien* (тамже N. 152); *Neue Beiträge zur Ethnologie und Volkskunde der Huzulen* („Globus“, том 69); *Vieh-zucht und Viehzauber in den Ostkarpathen* (тамже; переложив на польську мову А. Каліна в „Lud“ II. 201.); *Festkalender der Rusnaken und Huzulen* (Czernowitz, Pardini 1896); *Die Ruthenen in der Bukowina, I. і II.* (Czernowitz, Pardini 1889, 1890); *Zauberglaube bei den Ruthenen* (Globus, т. 61); *Aus dem Volksglauben der galizischen Ruthenen* (тамже, т. 64); *verschiedene Mittheilungen im „Urquell“, I—V*; *Jud Selman, eine ruthenische Volksüberlieferung* (Kleine Studien, Czernowitz, Pardini 1893; переложив на руску мову І. Федорович в „Буковині“ 1896 ч. 67.); *Volksglaube der Ruthenen in Galizien* (Bei-

lage der Leipziger Zeitung“ 1894 N. 13); *Baba Jaudocha Dokia* (Ethnologische Mittheilungen aus Ungarn II. 222).

Др. Кайндль оголосив знов дві праці про Русинів а то: 1. *Haus und Hof bei den Huzulen. Ein Beitrag zur Hausforschung in Oesterreich* (Separatabdruck aus Band XXVI. der Mittheilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien). Wien 1896. Im Selbstverlage der Anthropologischen Gesellschaft. 2. *Haus und Hof bei den Rusnaken. Mit einer Einleitung über den Namen der Rusnaken.* Перша праця про Гуцулів містить 228 ілюстрацій і займає в тім взгляді перше місце зпоміж всіх праць про Русинів. Збираним матеріялу етнографічного і ілюстрацій з его власних начерків і фотографій свідчать про муравельну пильність автора. Кайндль здобув собі своїм обходженем повне довіре у Гуцулів, так що они ему все показували і поясняли. Він зібрав до купи дуже старанно багато даних з життя гуцульського і то так сумлінно, що можна ему лише подякувати за его великий труд. Книжка уложена дуже систематично і містить в собі певно багато нового, на що ніхто доси не звернув уваги. Дуже цікаві его досліді про будову, замки, урядження, знаряди, оздобу, ношу, ткацтво, писанки і т. д. Сей твір має таких 8 розділів: 1. Bauorakel und Hausopfer. 2. Baumaterial und Baukunst. 3. Das Wohnhaus. 4. Die Wirthschaftsgebäude und andere Baulichkeiten. 5. Verangelungen der Thüren und Thore. Thürschlösser und Thorverschlüsse. Die Verzäunung. 6. Einrichtungsgegenstände und Geräthschaft. 7. Cultstätten des Hauses. 8. Erklärungen der Abbildungen. Можна купити в книгарни Г. Пардінського за 2 зр. 50 кр.

Друга праця „Haus und Hof bei der Rusnaken“ менша, але заслугує так само на пильну увагу Русинів. Автор доказує на вступі, що найліпше називати Русинів, що мешкають на рівнинах, т. е. Полян, Подолан, Підгірян, Руснаками. Кайндль описує дуже вірно і точно деякі звичаї Русинів. Праця поділена так: 1. Die Wahl des Baugrundes. Nachbarschaft. 2. Bauopfer. 3. Der Hausbau. Baumaterial. 4. Das Wohnhaus. 5. Die Wirthschaftsgebäude, Brunnen und Zäune. До обьясненя служать вірні ілюстрації, типи селян, хати, иньші будівлі і всілякі знаряди. У Пардінського коштує 48 кр.

Знід пера сего пильного ученого вишпов тепер: Bericht über die Arbeiten zur Landeskunde der Bukowina während des Jahres 1896. VI. рочник за помочию буковинського краєвого музея. Автор наводить всі праці з р. 1896., що дотичать буковинського краєзнавства. Се справоздане поділене після праць так: I. Alterthumskunde. II. Ethnographie und Volkskunde. III. Geschichte und Culturverhältnisse. IV. Geographie und Statistik. V. Allgemeines. — коштує у Пардінського 20 кр.

Телеграми „Буковини“.

З дня 18-го мая 1897 року.

Канеа. 1100 грецьких вояків відплило до Греції.

Атени. Армія в Епірі змушена цофнути ся до Атри. В битві під Груново стратили Греки 558 людей між ними 33 офіцирів. Запевняють, що правительство видало строгий розказ начальникам армії в Епірі і в Тесалії держати ся виключно на обороннім становищу.

Атени. У вчорашній битві під Домокоєс відперли Греків Турки. З грецької сторони великі страти, але і Турків коштувала ся битва багато жертв. Домокоєс і Гальмирос опустили Греки. Місто Гальмирос заняли вже Турки.

особливо тепер! Розважте, що з того всего може вийти?

— Я думала, що ви мені більше прихильні.

— І що з того, що з того, що я вам прихильний, що я мабуть і люблю вас! — перехопив ся Славко і в другій хвилі жалував своїх слів.

— „Мабуть і люблю!“ повторила Маня з глумом. — Я за вами цілими днями тужу, думаю про вас, а ви „мабуть любите.“

— Ви?
— Я, я! Ви хотіли доконче, щоби я вам то перша сказала? Самолюб! „Що з того? що з того?“ А хоч би і нічо з того не вийшло, то не вільно мені вас любити і не вільно вам мене? Як ви недавно ще мене вчили? Я ваша учениця! І я мушу вас шукати, а не ви мене!

Славко тільки розводив безрадно руками. Такого наглого „нападу“ він ніколи не сподівався. А она говорила:

— Я вже від весни придавлюю в собі то чути, а дальше не можу. Не можу, Славку, не можу!

І она з тихим плачем сперла голову на его плечи.

— Скажіть мені, чи ви мене хоч троха любите?

Славко затремтів із зворушення. Але в тій хвилі пригадав собі зовсім подібну сцену із Стефкою, холодна рефлексія підмила то зворушення, яке почув, і він відповів:

— Не знаю, Маню, я вже собі тепер сам не вірю і дурити нікого не думаю.

Маня опустила руки, вражена, і відсунула ся мовчки на бік.

— Не дивуйте ся, Маню, прошу вас; що в тім дивного? Соціяльне наше положене таке, що годі нам обоім дурити ся якимись надіями. Я себе переможу в потребі, а вам буде тяжко.

— І без того буде тяжко — відповіла Маня спершу глухо, відвернувши лице на бік. — Але я себе переможу, ще ліпше як ви — тільки не знаю, по що? Так мало тих радістних хвиль в життю і ті ми силміць відкидаємо від себе... Ви так мене вчили.

(Дальше буде).

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові в домі „Просвіти“ Ринок 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнижшою оплатою.

Дністер розпочав пятій рік своєї діяльности. Фонди „Дністра“ після заключень рахункових з днем 31-го грудня 1896 виносять: фонд основний 50.000 зр., фонд резервовий 54731 зр. 04 кр., резерва премій 34737 зр. 03 кр., разом 139468 зр. 07 кр.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі. В 4-х літах виплатив „Дністер“ 1176 відшкодовань в сумі 309.147 зр. 69 кр.

На житє можна обезпечати ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкращішія услія і видає поліси і квити в рускїм язичі.

Зголошеня о уділене агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях

має на складі отсі свої виданя:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІОТЕКА“

для молодіжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по 1 зр. за рочник, а всі 7 разом 6 зр.

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА“

сумна історія, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр.

„Слова правди і науки“

з поезій Тараса Шевченка. Ціна 10 кр.

„25 повісток“

для чемних діточок.

32 сторін. Ціна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“

Даруночок для руских діточок. Ю. Федьковича 10 кр.

На поштову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки“, а по 2 кр. за кожду поодинокую книжочку.

Замовленя приймає й редакція „Буковини.“

Хто хоче мати
добру і дешево
МАШИНУ до ШИТЯ,

най удасть ся до мене, то певно не покажує. Нові продаю дешевше як всюди, а употреблені, ще добре удержані почавши від 20 зр. і то за готові гроші і на виплат. Хто купить у мене нову чи стару машину, за реперацию не потребує журити ся, бо я роблю тую безплатно через цілий рік.

Русини, удавайте ся до мене, бо я також Русин і обелужу Вас по братньому.

З поважанем

В. Данилевич,
машиніст у бровари Штайнера в Чернівцях, при ул. залізничній (Bahnhofstrasse) ч. 26.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ і ШКОЛІ

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-русского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просвіта“, а виконана в літографічнім закладі Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска ціна карти, наклеєної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Для панів учителів!

INSPECTIONSBERICHT,
Jahresausweis
і Шкільні повідомленя
(Schulnachrichten)

є на складі

в друкарні „Рускої Ради.“

Просимо о замовленя.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

aus Richter's Apotheke in Prag.

Beim Einkauf dieser anerkannt vorzüglichen, schmerzstillenden Einreibung, die in allen Apotheken vorrätig ist, sehe man stets nach der Marke: „Anker“.

ДРУКАРНЯ „РУСКОЇ РАДИ“

в Чернівцях.

Перша на Буковині

РУСКА ДРУКАРНЯ

в Народнім Домі

при улиці Петровича ч. 2.

приймає всякі роботи друкарскі в мовах рускій, польскій і німецкій.

ДОБІР БУКВ ВЕЛИКИЙ.

Роботи виконує ся скоро, солідно і дешево.

Русини! удавайте ся з роботами до своєї рускої друкарні!

Із Найвисшого приказу

Єго ціс. і кор. Апостольского Величества
устроює ц. к. дирекція льотерійних доходів

XXXI. Ц. К. ДЕРЖАВНУ ЛЬОТЕРІЮ,

з котрої чистий дохід присвятить ся

ЦИВІЛЬНИМ ЦІЛЯМ ДОБРОДІЙНИМ

сеї половини держави, між ними і 6000 зр. на

„РУСКИЙ ДІМ НАРОДНИЙ“

в Чернівцях.

Ся льотерія обнимає **7816** виграних в готівці,

поділений на

148 виграних головних із **3834** попередними і **3834** слідуючими

в загальній скількості

165.000 корон в золоті та **100.950** зр. ринських а. в.

Тягнене послідує невідклично 10. червня 1897 о 12. год. в пол.

Оден льос стоїть 2 зл. ринських а. в.

Льоси продає і адміністрація „Буковини.“

Льоси можна купити і в ц. к. льотерійних урядах, у всіх льотерійних колектурах, в продажах тютюну, в урядах податкових, поштових і телеграфічних, в конторах виміни, в урядах стаций желізничних і др.